

til hvem mine Ytringer henvendes, der søge at udjevne Forskjellen mellem de høiere og lavere Embedsagager. Er der noget virkelig Misforhold til Stede, naar man tager tilhørligt Hensyn til de forskjellige Krav, som fra forskjellige Embedsstillinger med fuld Berettigelse kunne stilles, da er der ikke Noget at indvende imod, at Misforholdet udjevnes, men er det derimod en almindelig Erfaring, ikke alene i vort Fædreland, men ogsaa i alle andre europæiske Stater, at der bør være et vist Forhold mellem de høiere og lavere Embeders Lønning, og dette Forhold ikke længere er til Stede her i Landet, saa er der saa meget mindre Grund til, hver Gang man taler om Embedslønningernes Forhøielse, at sige: „Med Undtagelse af de høiere“. Naar vi for Øvrigt tale om, at Embedsstanden i Almindelighed er høit lønnet her i Danmark, og det i Forbindelse dermed er blevet sagt, at Gaardmændene her i Landet i Almindelighed ikke have 800 Rd. i Indtægt, saa forholder dette sig ikke rigtigt (Kofod: Jo, naar han har spist). Det ærede Medlem siger: „Naar Gaardmanden har spist, saa har han ikke 800 Rd.“ og det bringer mig til at omtale, at der er en Maade at opgjøre sine Indtægter paa, hvorefter Gaardmanden maaske kan siges ikke at have 800 Rd. i Indtægt. Man fører da ikke til Indtægt, hvad der fortæres hjemme, og regner kun som Indtægt det, der bliver tilbage som Døerftud (Stemmer: Na!) De ærede Medlemmer siger: Na! men skjøndt de Herrer maaske personlig have mere Leilighed end jeg til at gjøre Erfaringer paa dette Omraade, vil jeg dog bemærke, at jeg i over 30 Aar har levet min meste Tid paa Landet og levet i et saa fortroligt Samliv med Gaardmænd, at jeg meget vel har set og kan bedømme, hvad en Gaardmand tager ind. Naar man medregner hans Bolig, Klæder, Udebrændsel, Fortæring til sig og sine Folk, Forsøgelse af Eiendoms-værdi og Inventarier, fort sagt Alt, hvad den, der skal leve af faste Indtægter, skal betale, vil man komme meget, meget høiere op end til den nævnte Sum. Lader os nu en Gang gjøre Regnestykket fra Embedsmandens Standpunkt. Der er enkelte Embedsmænd, som, skjøndt det er en lidet fornøielig Gjerning, føve nøiagtigt Regnskab over deres daglige Udgifter, og naar De ville gjenmeengaa et saadant Regnskab, vilde De finde, hvor forbausende lidet der hos det overveiende Flertal af Embedsmændene bliver til hver enkelt Del af hans absolute Livsforbrødenheder, og hvad der bliver tilbage til de saakaldte Nydelsler. Der har her ved tidligere Leiligheder været Tale om Gjenstande, som ikke burde belægges med Aold,

for di de efter Nutidens Fordringer ere absolute Livsforbrødenheder, men jeg siger, at den langt overveiende Del af Embedsmændene ikke kan indlade sig paa at betragte slike Ting som Forbrødenheder. Jeg vil her minde om en offentlig bekendt Begivenhed, skjøndt den er saa uhyggelig, at jeg helst havde ladet den uomtalt. Den blev berettet i de offentlige Blade for et Aars Tid siden og vedrørte en dansk Embedsmand, som man endog saa talte om burde gjøres til Gjenstand for offentlig Ailtale, fordi han ikke havde søgt Hjælp hos Fattigvesenet til sin Kone og sine Børn, og dog var hans Gage af den Størrelse, at de Herrer ville paaftaa, at en Gaardmand ikke har saa meget i Indtægt. De ville maaske dog deraf kunne se, hvor lidet en saadan Gage undertiden forslaar her i Kjøbenhavn i Sammenligning med, hvad de faae for de paaftaaede 800 Rigsdalers Indtægter paa Landet. Jeg nærer ikke nogen Lvid om, at den Side af Salen, til hvilken jeg for Diebliffet nærmest henvender mig, nærer en lige saa varm og hjertelig Medfølelse med menneskelige Saon og menneskelig Trang i Embedsstanden som i enhver anden Klasse, og det er min fulde Overbevisning, at naar de Herrer med egne Dine kunde iagttagt, i hvilke Aar en stor Del af Embedsstanden — om ikke just den høiere Embedsstand, saa dog Middeklaffen af den — lever, vilde Embedsstanden ikke have nogen varmere Lalsmand end de Herrer. — Jeg gjorde før en Bemærkning om, at man under Forhandlingen her ikke kunde væрге sig mod det Indtryk, at den foreliggende Sag betragtedes fra politiske Standpunkter, der efter min Opfattelse ikke vare berettigede eller rigtige. Denne Ytring skal jeg tillade mig nærmere at begrunde. Det er ved flere Leiligheder her i Salen antydet, at Embedsstandens overveiende Flertal stod i fjendtligt Forhold til vor politiske Udvikling i de senere Aar; det er udtalt her i Salen, og denne Mening maa altsaa vel have sine Tilhængere, men det er min Overbevisning, at de tage feil. Embedsmændene har sine politiske Retligheder som enhver anden Statsborger, og man kan naturligvis finde Exempler paa, at en Embedsmand med lidenskabelig Interesse benytter den ham tilkommende politiske Ret, nogle i konservativ, andre i frisindet Retning, men det langt overveiende Flertal af Embedsmændene er efter min Overbevisning uden nogen stærk politisk Farve; de passe deres Embedsgjerning, nogle deltagte maaske i Valgene, andre deltagte ikke i dem, og overhovedet holde de sig for største Delen saa temmelig udenfor de politiske Kampe. Det forekommer mig derfor, at, hvis